

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniae, 1615

22. De mortificatione eiusdem quoad finem in cibo sumendo propositum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48767)

mine animaduertente, suffocatus sit. Similes casus quotidiani sunt, & licet homines existiment esse fortuitos, tamen potius credendum est, diuinæ iustitiæ peccata nostra vindicantis esse effectus, vt temperantiæ leges deinceps sedulò custodiamus.

CAPVT XXII.

De mortificando gustatu, ratione finis in cibis sumendis propositi.

QVamuis arduum, magnæq; virtutis sit, gustandi sensum coercere circa ciborum qualitatem, quantitatemq; de qua hactenus egim⁹: tamen difficilius, laudabiliusq; est eundem mortificare quoad finem, qui in sumendo cibo nobis debet esse propositus. Quidam, nullum alium finem sibi præstitutū habent, quàm molestiam famis depellere, qui virtutis finis nō est. Alij ipsam ciborum delectationem, & hic finis vitiosus est. Nam auctor naturæ Deus non comestionem direxit ad delectationem, sed contra delectationem ciborum ad comestionem. Alij cum dicto fine, volunt videri potentes & magnifici, & idcirco mensas varijs, pretiosisque dapibus instruunt, qui

fini

finis omninò vanus est & perniciosus. Has oēs appetit⁹ inordinationes debet seruus Dei mortificare, proponendo finem aliquem honestum, vt quod Deus velit nos cibum sumere, vitæ conseruandæ, viriumque roborandarum causa, quò rectius cultui diuino, alijsque muneribus præstandis deinceps vacemus. Finis quoque virtuti affinis est, comedere ad succurrendum necessitati naturali, inquam Deus nos immisit. Sanctus Basilius scribit vitium gulæ non tam se proderè in eduliorum copia, quam in eorum, licèt perpauca sint, lauritia & delitijs. Ac declarans, quis finis comedenti præfixus esse debeat. In manducando, vel non manducando, inquit, non consistit virtus, sed in intentione, quam in vsu ciborum vsurpamus. nam exercitia corporalia, cum ex se adiaphora sint, nec bona, nec mala, appositione finis boni vel mali in virtutum ordinem transeunt vel vitiorum. Sic ille. S. Augustinus certè cœlitus se edoctum facetur, ad alimenta accedendum, sicut ad medicamenta, quæ non ad voluptatem, sed ad remedium infirmitatis sumuntur.

*Li. de abdic.
de verâ
virg.*

*Lib. 10 conf.
c. 13.*

Verùm quia contingit, vt seruus
V 7 Dei

Li. 2. mor.
630.8

Loco cit.

Dei quidem ad mensam accedat, tanquam ad medicinam sumendam, postea tamen ciborum suauitate pellectus in transuersum se rapi sinat, monet beatus Gregorius: *Sciendum, inquit, est, quia sic voluptas sub necessitate se paliat, ut vix eam perfectus quisque decernat. Nam solui debitum necessitas petit, voluptas explere desiderium suppetit, & tanto gula securius in praeceps rapit, quanto sub honesto nomine necessitatis explenda se contegit. Sape autem in ipsa edendi via furuiue adiuncta voluptas subsequitur: nonnunquam impudenter libera etiam praere conatur. Facile autem est deprehendere cum voluptas eum necessitatem praeeuenit, sed valde est difficile discernere, cum in ipso esu necessario se occultat subiungit.* Et S. Augustinus palam fatecur, se postquam cultui diuino se dedit, aliquoties hac tentatione in fraudem inductum. *Cum salus, inquit, sit causa edendi & bebendi, adiungit se tanquam pedissequa periculosa iucunditas, & plerumque praere conatur, ut eius causa fiat, quod salus causa me facere, vel dico, vel volo.*

Hinc sequitur ad mortificandum gustus appetitum, non satis esse, ut initio bonus finis seruo Dei manducaturus sit propositus, sed opus habere vigilantia, ne ciborum illecebra a scopo

po suo distrahatur. Neque id eò dicimus, vt velimus nullam debere esse in cibo oblectationem, nam cum cibo semper coniuncta naturaliter est aliqua voluptas; sed id tantum contendimus, non esse oblectationem in cibo quaerendam tanquam finem, sed amplectendam tantum quatenus seruit necessitati. Quanquam seruus Dei laudatissime faciet, si toto pectore desideret, si possibile foret, omnem delectationem abesse à cibo: quo enim syncerius id desiderauerit, hoc longius à vitio gulæ recesserit.

Alia inordinatio gustus est: quò auidius inhiare cibis, quæ mortificanda est, vt superiores, adhibita moderatione huiusmodi: vt nemo, licet inedia vrgeatur & fame, sinat sibi imperari ab illa, alioquin magno desiderio & celeritate inuolabit in edulia; sed frenum sibi iniiciat, & paulatim in sumendo cibo pergat, ac si nulla fame magna stimularetur. Dicit enim S. Augustinus: in *Quest. Eua-*
 eo maximè hominis virtutem probari, *ang. II.*
 quod dum oportet & conuenit, potest animo sereno & tranquillo famem tolerare. Diuina quoque Scriptura idem documentum tradit: *Noli auid⁹ esse, inquit, Eccl. 34.*
in omni epulatione, & non te effundas super
omnem

omnem escam. Ex multis enim escis erit infirmitas, & auaritas appropinquabit, & quæ aboleram. propter ergo. am multi obierunt, qui autem abstinens est, adiciet vitam.

Hæ sunt præcipuè sensus gustus inordinationes à nobis mortificanda, ac sanè diligentissimi esse deberemus in cohibendo hoc appetitu, cum quotquot Deo seruire volunt, primum certamen inire debeant cum gula, ac temperantiæ freno eam rationi subijcere. In quo certamine si quis victoriam non referat, ægrè referet in cæterorum vitiorum & perturbationum conflictu, quemadmodum benè animaduertit Cassianus: *Impossibile est, inquit, saturum ventrem pugnis interioris hominis experiri, nec bellis robustioribus attentari dignum est eum, qui potest deijci leniore conflictu.* Prima ergo nobis calcanda est gula concupiscentia, & eousque extenuanda mens nò solum iunijs, verùm etiã vigilijs, lectione quoque & crebra cõpunctione cordis & c. donec ipsius cibi refectione non tam incunditati concessam, quàm oneris vice sibi impositam recognoscat. Hæc Cassianus ex communi sanctorum Patrum sententia recitat. Vnde colligimus, quàm necessaria sit mortificatio appetitus ciborum; nam si hunc non compresserimus, haud facillè subju-

Lib. 5. ca. 13.

& 14.

gamus nobis alias affectiones & tentationes magis occultas, nec castitatis, patientiæ, puritatis cordis virtutes consequemur.

Certè qui ab hoc appetitu se vinci patitur, seruusque gulæ efficitur, ferè etiam seruituti luxuriæ, aliorumque scelerum, quæ ex illa ceu fonte oriuntur, subijcitur. Necessarium est, inquit S. Basilius, vt venæ re cibis oppleto cætera quoque membra prauis compleantur humoribus luxuriæ famulantibus, hominemque ad foedissima quæque extimulantibus, quare prima pugna in gustum facienda, vt eo per temperantiam expugnato, omnium prauarum voluptatum fontes exarescant. Hæc autem necessitas contra gustum dimicandi, hoc maior existit, vt, si finat se ab eo turpiter superari, nulla spes reliqua sit alia vitia vel impugnandi, vel expugnandi, aut certè difficillima, quemadmodum experientia ipsa idem sanctus se didicisse alibi confirmat: Si gulæ, inquit, vitium in corde tuo dominatum fuerit, syluam quandam sordium in sensibus tuis disseminabit, animamque tuam in ferarum domicilium conuertet: experientia enim cognoui in multis, qui in alia

pec-

De ver. virg.

De abdic.

peccata lapsi essent, resipuisse; nullum
verò vidi ad sanio rem mentem redisse,
qui vitio gulæ se deditisset, aut ser-
uo aut alieno tempore, aut loco par-
congruenti voluptatem ex sumptibus
cibi sumendo: imò quotquot tales
ui, tandem à seruorum Dei cœtu, in qui-
erant, turpiter se separârunt, & vincula
societatis tam sanctæ rupto in scelerum
omnium voraginem præcipites
egerunt. Quòd si quidam remanserunt,
tamen, licet inter seruos Dei abdo-
mancipia diaboli facti sunt, obstru-
clamosi, curiosi, queruli, commodorum
appetentes, vitæ honestæ inimici, ac
nique habitu quidem externo quasi ser-
ui Dei, sed verè filij perditionis, Hæ-
Basiliius.

CAPVT XXIII.

*Quibus medijs mortificanda sit inordi-
natio gustus.*

Media, quibus seruus Dei
debet ad mortificandam les-
sum gustus hæc sunt. Vt cum
mensam adit cibum sumpturus, non
ad Deum attollat, imbecillitatemque
suam coram Domino fateatur, ex ani-
mo dicens: Domine in me virtus nulla
est vincendi immoderationem gustus
hæc